

De egel

- Heeft ongeveer 6000 stekels.
- Weegt ongeveer 600 - 1200 gram als hij volwassen is.
- Werpt 3 tot 8 jongen per jaar.
- Houdt een winterslaap.

De egel is één van de langst op aarde voorkomende zoogdieren. Zijn rug is bekleed met zo'n **6000 scherpe stekels** en zijn buik is dichtbehaard, langs de randen van de stekels. Een volwassen egel **weegt 600 tot 1200 gram**. De egel is een nachtdier. Met zijn zwarte, bolle oogjes ziet hij vrij slecht, maar hij kan heel goed horen en ruiken.

Egels leven in hun eentje. Alleen tijdens de paartijd (van juni tot september) komen ze even samen. Een egel krijgt **één keer per jaar 3 tot 8 jongen** (soms zelfs meer). Deze worden meestal tussen eind juli en half oktober geboren. Als de jongen 7 weken oud zijn, worden ze door de moeder verlaten. Ze wegen dan ongeveer 250 tot 350 gram. De jonge egels blijven nog een tijdje bij elkaar.

Egels houden een **winterslaap**. Volwassen egels gaan eind november slapen. Jonge egels vaak pas eind december. Eind april/begin mei worden de egels weer wakker. Ook kleine egels kunnen in hun eentje de winter goed doorkomen. Soms slapen ze samen in één nest. Wat belangrijk is voor hun overlevingskans, is de vetreserve die ze hebben.

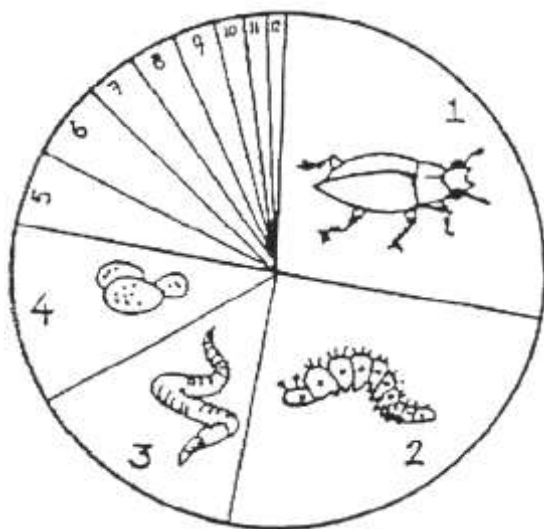
Tijdens de winterslaap daalt de lichaamstemperatuur van egels van 35,5 graden naar nog maar 5 graden! De hartslag gaat langzamer; van 180 slagen per minuut naar 9 slagen per minuut. Ook ademen de egels langzamer en onregelmatiger. Normaal halen ze 45 keer per minuut adem en tijdens de winterslaap maar 3 keer per minuut. De egel wordt lichter tijdens de winterslaap. Hij verliest 15 tot 25 procent van zijn lichaamsgewicht. Tijdens het slapen maakt hij het vet op dat hij in zijn flanken heeft opgeslagen.

Hoe leven egels?

- Eten insecten, slakken, wormen, vruchten en dode dieren.
- Leven als nomaden.
- Lopen 3 tot 5 km per nacht.
- Hebben goed oriëntatievermogen.
- Rollen zich op en zetten stekels op.

Een egel eet bijzonder luidruchtig. Dat kan iedereen die ze wel eens heeft horen eten bevestigen. Maar wat eten ze eigenlijk?

1. torren / kevers
2. rupsen
3. wormen
4. vogeleieren
5. zoogdieren (dood of levend)
6. diverse soorten slakken
7. pissebedden
8. oorwormen
9. bijen
10. vogeltjes
11. meelwormen
12. ander voedsel

Dit diagram laat zien dat hun hoofdvoedsel torren/kevers, rupsen en aardwormen is. De meeste mensen weten dat egels **voornamelijk insecten** eten, maar ze eten ook **slakken, wormen, vruchten en kleine dode dieren** (zoals muizen).

Egels leven vooral in struikgewassen en plekken als houtwallen, ongemaaide slootkanten, dichtbegroeide tuinen, parken enzovoort. Je zult ze nooit tegenkomen midden in een bos of in een weiland. Ze hebben geen vast territorium dat ze verdedigen (zoals bijv. vogels dat doen). **Egels leven als nomaden** en zoeken regelmatig een andere slaapplek. Vooral de mannetjes zwerven veel en ver. Soms verhuizen egels ook tijdens de winterslaap, bijvoorbeeld omdat ze gestoord worden.

's Nachts of in de schemering gaat de egel op zoek naar voedsel. Hij loopt dan kruskras door een gebied dat zich tot wel 400 meter van zijn slaapplek kan uitstrekken. Per nacht loopt de egel wel **3 tot 5 kilometer**. Doordat ze zich heel **goed kunnen oriënteren**, vinden ze hun slaapplek zonder problemen weer terug.

Wanneer er gevaar dreigt, vlucht de egel niet. **Hij rolt zich op en zet zijn stekels op**. Zo kan hij zich goed verdedigen tegen zijn vijanden, zoals de das, de vos en de hond.

Heb je een egel gevonden?

- Geen melk geven.
- Geen eten geven.
- Met rust laten.
- Slaapplaats maken.

Als je een egel vindt, moet je hem beslist **geen melk** geven. Veel egels krijgen daar diarree van en kunnen daaraan dood gaan. Ook is het beter om **geen eten** te geven. Egels hebben hun natuurlijke voedsel (vooral insecten) nodig om gezond te blijven.

Het beste kun je de egel gewoon **met rust laten**, tenzij hij duidelijk ziek is. Dat merk je doordat hij zich niet oprolt als je hem aanraakt, of doordat hij moeilijk loopt of steeds omvalt.

Soms zie je in de winter een egel rondscharrelen. Vaak is hij dan gestoord in zijn winterslaap. Als de egel er gezond uitziet, kun je een goede **slaapplaats voor hem maken**. Bijvoorbeeld een nest van kranten en lappen onder een flinke hoop takken, afgedekt met bladeren. Je moet de egel dan geen eten geven, want egels moeten lege darmen hebben wanneer ze gaan winterslapen.

Als je een zieke of gewonde egel vindt, doe hem dan met een beetje bladeren of gesnipperde kranten in een dicht doosje en breng hem zo snel mogelijk naar de egelopvang. Hier werken deskundige mensen die precies weten wat ze moeten doen om de egel weer gezond te maken.

Als de egel weer gezond is, wordt deze in een mooi natuurgebied terug gezet.

Je kunt de egelopvang, 'Egelopvang Dikke Prik', vinden aan de Westfriesedijk 35 A, bungalow 58, 1749 CR Warmenhuizen (bungalowpark de Rekere).
Dagelijks geopend van 9.00 tot 13.00 uur.
Telefonisch bereikbaar vanaf 13.00 uur via nummer 06-30084459.

